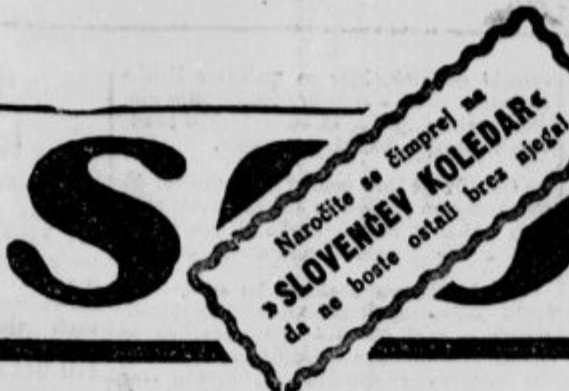

Uredništvo: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004.
Mesečna naročnina 10.000, za 12 mesecev 110.000.
Cena red. izdaja 10.000, za naročnino 10.000, za izdajo 10.000.
Zastopstvo na otokih in Italiji: UFI S. A. Milano.

SLOVENECEV

DECEMBER 1943
28
TOREK

Schwere, wechselvolle Kämpfe im Raum von Schitomir

Bei Witebsk Andauern der Abwehrschlacht mit unverminderter Heftigkeit - Der heldenhafte Kampf des Schlachtschiffes »Scharnhorst«

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 27. XII. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Am Brückenkopf Nikopol und südwestlich Dnjepropetrowsk wurden örtliche feindliche Angriffe abgewiesen. Im Raum von Schitomir warfen die Sowjets neue starke Infanterie- und Panzerverbände in die Schlacht. Schwere und wechselvolle Kämpfe sind im Gange.

Nordwestlich Retschiza brachte unser Angriff gegen hartnäckigen feindlichen Widerstand weiteren Geländegewinn.

Bei Witebsk geht die Abwehrschlacht mit unverminderter Heftigkeit weiter. Die Durchbruchversuche des Feindes scheiterten auch gestern. Einige Einbrüche wurden abgegriffen. Angriffsspitzen der Sowjets im Gegenangriff zurückgeworfen. Der Feind verlor hierbei 40 Panzer.

In den Abwehrkämpfen südwestlich Dnjepropetrowsk hat sich das Berlin-Brandenburgische Grenadier-Regiment 477 unter Führung des Obersten Maaraus hervorragend bewährt.

An der süditalienischen Front führte der Feind gestern nur vereinzelte erfolglose Vorstöße. Die schweren Strassenkämpfe in der Stadt Ortona dauern immer noch an.

An der dalmatinischen Küste wurde die Insel Korula von kommunistischen Banden gesäubert. Hierbei vernichteten unsere Truppen in harten Kämpfen über 500 Banditen und brachten mehrere Geschütze sowie zahlreiche Waffen, Munition und Kleinfahrzeuge als Beute ein.

Am 26. Dezember hat ein Verband deutscher Seestreitkräfte unter Führung des Konteradmirals Bey im Nordmeer einen für die Sowjetunion bestimmten Geleitzug angegriffen und ihm sowie den feindlichen Sicherungstreitkräften schwere Schäden zugefügt. In langanhaltenden Gefechten mit weit überlegenen englischen Seestreitkräften ist das unter dem Kommando des Kapitäns zur See Hintze stehende Schlachtschiff »Scharnhorst« nach heldenhaftem Kampf, bis zur letzten Granate feuernd, gesunken.

Težki, izprememb polni boji pri Žitomiru

Pri Vitebsku traja obrambna bitka z nezmanjšano silovitostjo - Junaški boj oklepnice »Scharnhorst«

Führerjev glavni stan, 27. dec. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Pri Nikopoljskem mostišču in jugozahodno od Dnjepropetrowska so bili zavrtni krajevni sovražni napadi.

Na področju pri Žitomiru so vrli Sovjeti v bitko nove močne oddelke pehote in oklepnikov. Težki in izprememb polni boji še trajajo.

Severozahodno od Rečice smo z lastnim napadom vkljub pridobitnemu sovražnikovu odporu pridobili novo ozemlje.

Pri Vitebsku se obrambna bitka z nezmanjšano silovitostjo nadaljuje. Poskusi sovražnikovih prodorov so se tudi včeraj izjalovili. Nekaj vdorov je bilo zajezjenih. Sovjetski napadalni klini so bili s protinapadom vrženi nazaj. Pri tem je sovražnik izgubil 40 oklepnikov.

V obrambnih bojih jugozahodno od Dnjepropetrowska je ob odlično izkazal berlinsko-brandenburški 477

grenadirski polk pod poveljstvom polkovnika Maarausa.

Na južnoitalijanskem bojišču je izvršil sovražnik včeraj le nekaj posameznih brezuspešnih sunkov. Težki polni boji v mestu Ortona še vedno trajajo.

Na dalmatinski obali je bil otok Korula očiščen komunističnih tolp. Pri tem so naše čete v hudih bojih uničile nad 500 tolovajev ter so zaplenile več topov ter številno orožje, municijo in male ladje.

26. decembra je oddelek nemških pomorskih enot pod vodstvom konteradmirala Beya napadel v Severnem morju neko v Sovjetsko zvezo namenjeno ladijsko spremeljavo, ki ji je skupno s spremljevalnimi zaščitnimi enotami zadal težke izgube. V dolgotrajnih bojih z daleko nadmočnim angleškim brodom je bil po junaškem boju, v katerem je sestrilila poslednje granate, potopila oklepica »Scharnhorst«, ki ji je poveljeval kapetan bojne ladje Hintze.

Srditi boji v južni Italiji

Berlin, 27. dec. DNB. Na južnoitalijanskem bojišču so se vršili večji boji le na levem krilu. Težišče je ležalo znova na odseku prve padalske divizije, ki je bila omenjena v vojnem poročilu z dne 24. decembra. V hudih bojih pri Ortoni je sovražnik uspel, da je po ponovnih krvavih preprečenih napadih 24. decembra zvečer vdrl v južni del mesta. Celo noč so se vršili srđiti polni boji, ki so se nadaljevali 25. decembra zjutraj od hiše do hiše. Popoldne je sovražnik znova poskušal, da bi z udarnimi četami in z oklepniki vdrl v severni del Ortone. Padalci pa so Britance vsakokrat vrgli zopet nazaj in so držali severni del mesta vkljub številčno zelo veliki premoči sovražnika.

Tudi malo vasi Villa Grande je sovražnik po močni topniški predpripravi večkrat napadel, a je bil krvavo odbit. Kraj je ostal po hudih, izprememb polnih bojih, v rokah junaških nemških padalcev.

Nekako v sredi med Ortono in Villo Grande je Britancem z nadmočnimi četami ter z oklepniki in topniško podporo z visokimi izgubami uspelo, zasesti dve višini na obeh straneh malega kraja Villa San Nicola. S protisunkom je bil sovražnik pregnan z višine severno od kraja, naselje samo je ostalo trdno v nemških rokah.

»Več žrtev, več izgub«

Rooseveltovo božično darilo ameriškemu narodu

Berlin, 27. dec. DNB. Na sveti večer je naslovil Roosevelt po radiju ameriškemu narodu božično poslanico. Po dveh letih brezuspešne ter na človeških in tvarnih izgubah bogate vojne, je ameriški predsednik svojemu narodu lahko dejal le to, da konec vojne še ni na vidiku ter da bo vojna zahtevala še večje žrtve in še več izgub ter osebnih tragedij kot doslej. Za prebivalstvo Združenih držav je moralo biti zelo ohrabrujoče, ko je slišalo iz ust svojega predsednika kot božično darilo taka prerokovanja.

Roosevelt je v teku svojih izjav objavil imenovanje Eisenhowerja za vrhovnega poveljnika angloameriških vojsk in ter ostala imenovanja visokih ameriških generalov. Imenovanje ameriškega generala tako zvanih vodnih čet,

ki igrajo v sovražni propagandi že pred svojo uporabo veliko vlogo, ponovno dokazuje to, da se mora Anglija vedno bolj pokoravati ameriški volji ter da je prisiljena odstopiti svoj vodilni položaj Združenim državam.

V božični poslanici ameriškega predsednika je treba omeniti še njegovo trditev, da so bili po zaključku prve svetovne vojne nasprotniki Nemčije vse preveč človekoljubni. Ameriški predsednik je dejal, da se ta napaka v bodočnosti ne bo ponovila.

Če trdi Roosevelt o versajskem diktatu, da je bil vse preveč človekoljuben, potem je ameriški narod dobro ve, kako neverjetno trpljenje bi mu bilo usojeno, če bi se kdaj zmagovito končal sen angloameriških vojni zločinov.

pe v primeru zračnega napada, za izvedbo eventualne preselitve prebivalstva ter za podporo žrtvam zračnih napadov. Vsi uradi in privatniki se morajo pokoravati naredbam notranjega ministra.

Belorutenski centralni svet

Minsk, 24. dec. DNB. Generalni komisar Bele Rutenije skupinski vodja SS in generalni poročnik von Gottberg je objavil zastopnikom belo-rutenskega ljudstva osnovanje belorutenskega centralnega sveta, čigar predsednik je profesor Ostrovski. Istočasno je generalni komisar napovedal takojšnje važne ukrepe, ki bodo izboljšali prehranjevalni in socialnopolitični položaj rutenskega naroda in ki predvidevajo razširjenje kulturnega delovanja. V svojem nagovoru je navedel generalni komisar, da ni še nikoli noben sistem tako zaslužil in zaktiral belorutenskega ljudstva, kot je to storil boljševizem. Vsak Rutene pozdravlja svobodo, nemško vodstvo pa je od pričetka izkoristilo številne možnosti, da je v težko prizadeti deželi vršilo pošteno in iskreno nameravano obnovo.

Božična poslanica dr. Göbbelsa

»Nemški narod je v tej vojni prekosil samega sebe — Trdna vera v bodočo zmago je orožje naših src, ki nikdar ne omahnejo«

Berlin, 25. dec. DNB. Na sveti večer je govoril po radiju nemški propagandni minister dr. Göbbels Nemcem v domovini, na bojišču in na vsem svetu. V svojem govoru je dejal med drugim naslednje:

»Božič, ki je bil prej družinski praznik, je postal sedaj ob višku vojne za milijone ljudi tako rekoč praznik ločenih. Nešteti Nemci ga morajo letos proslavljati daleč od svoje domovine in svojih ljubljnih, hodiš kot vojaki na bojišču, kot delavci v inozemskih, za vojno važnih obratih, kot matere z otroki, ki morajo opravljati svoje delo v pokrajinah, kamor so se preselile, ali pa na področjih, ogroženih od zračnih napadov, dočim se muje njihovi otročki, ki so dobro zaščiteni pred strašotami sovražnega letalskega terorja, v otroških podeželskih taboriščih. Posamezne člane rodbin bo v tej uri nemško hrepenenje zvezalo med seboj, kljub daljavam bo poiskalo ljubeča in ljubljena srca in jih združilo v eno. Kljub temu pa bo letošnji božič za nas vse najbolj nemški od vseh nemških praznikov. Če tokrat ne more biti praznik miru in sreče, potem naj bo za nas vse praznik tega hrepenenja milijonov. Mi, nemški narod, smo postali v tem težkem boju za svoj obstoj trdi in nesentimentalni, toda pozije življenja, ki se nikjer ne prikaže tako lepo in toplo, kot o božiču, zato nismo izgubili. Danes bidejo nemška srca vsepovsod, kjer stoji Nemci, čar božiča jih obdaja z vso skupno ljubezni in velikega narodnega upanja, ki bo s to vojno in z zmago, ki bo prišla, končno izpolnjeno. V tej vojni smo marsikaj izgubili, toda tudi marsikaj pridobili. Če smo postali revnejši na zunanjih dobrinah, pa se je s tem povečalo naše bogastvo notranjih dobrin. Živimo v dobi svetovnega preporeda. Treba je močnega srca za dojemanje in za razumevanje tega časa. Vsako novo zgodovinsko rojstvo prinaša s seboj bolečine. Toda zdrav instinkt daje mladim narodom vedno znova moč, da jih premaga. Le pogledimo, kake dokaze nesmrtnega življenjskega junaštva smo današnji Nemci vedno znova doprinesli v preteklem letu. Naš narod je pri tem prekosil samega sebe in si zbral toliko slave in časti, da se nam ni treba sramovati pred nobenim stoletjem naše zgodovine. Človeške besede niso zadostne, da bi se z njimi narodu za vse to zahvalili. Naši vojaki so se na vseh bojiščih borili z junaštvom, ki je skoraj podobno največji hrabrosti v naši zgodovini in naše prebivalstvo v pokrajinah, ogroženih od letalskih napadov, sprejema podli in zahrbtni sovražni letalski teror s heroizmom in s preziranjem smrti, ki zaslužita več, kot samo priznanje in obudovanje. Zato velja njim vsem danes moj prvi pozdrav. Poleg njih velja posebna beseda povezanosti in priznanja našim ranjenecem z bojišča in iz domovine, ki leže v lazarjih in v bolnišnicah. Stranka je storila vse, da bi bil ta sveti večer zanje nemški praznik, kljub temu, da so ločeni od svojih dragih. Kako radi bi to storili tudi našim ujetnikom v sovražnih deželah. Naj bodo pomirjeni. Ne bomo jim naredili sramote. Ko se bodo nekoč vrnil domov, jih bo sprejel le zmagovalec, nikoli pa ne premagan narod. To naj vedo tudi naši inozemski Nemci, ki stoji na težkih prednjih stražah v tujih deželah, ki jih dan za dnem preplavljajo valovi umazane sovražne propagande in katerih junaštvo vendar nikdar ne klone. Z našim pozdravom naj bo tudi tokrat zvezana beseda srčnega priznanja za njihovo pošteno obnašanje.«

da se bo narod izkazal vrednega teh žrtev. Zakaj nobena žrtev ne sme biti zastoj prispevana za Nemčijo. Le trdnost in bolni narodi nimajo nobenega razumevanja za smisel tako junaškega žrtvovanja, kot ga danes prispeva nemški narod. Mnogi izmed nas danes ne morejo več mnogo izgubiti. Izguba njihovega premoženja jih je naredila le še bolj trde in bolj odločne. Sovražnik sploh ne ve, kako moč je zaradi tega vzbudil v nemškem narodu. Morda jo bo lahko občutil v prihodnji pomladi pri vojaškem spopadu z našo vojsko na zahodu. Mi bomo Nemčijo branili, kjer ji bo pretela nevarnost ter jo bomo zapuili, ako bomo nekoč stari in trudni, rokam naše mladine, da ne bo nikoli propadla.

To so misli globokega premišljevanja, ki so se nam vzbudila danes na sveti večer petega vojnega božiča. Ni to praznik miru, temveč po volji naših so-

vražnikov praznik vojne, ki pa naj nas vodi k miru, k onemu srečnemu in lepemu miru, ki si ga hočemo priboriti za nas same in za naše otroke.«

Propagandni minister je nato izrekel nemškemu narodu Führerjevo pozdravo. Dejal je: »Naš pozdrav njemu je obenem naša zahvala in naša svečana obljuba. Naši sovražniki imajo za nasprotnika narod, ki je našel v svojem političnem prebujanju svojo najmočnejšo narodno silo. To je narod, ki danes misli le še na zmago, ki bo prišla. Zaobljubljeni Nemčiji na življenje in smrt, stojimo v tej tih sveceni uri zvesto in neomajno zbrani okrog Führerja. Z močnim srcem nastopamo pohod v bodočnost. Kateri sovražnik si zaradi tega upa premagati tak narod, ga z zvijačo prelisičiti ali ga zlomiti s silo svojega orožja? Trdna vera v bodočo zmago je orožje naših src, ki nikdar ne omahujejo.«

Pričetek sovjetske zimske ofenzive

Berlin, 26. dec. DNB. Težki sovjetski napadi so se v petek razširili na nove odseke, njihova silovitost pa se je znova povečala. Neprenehoma se vale boljševiški napadi ob težiščih na področju Žitomir-Kijev in Vitebsk-Nevel kot prvi znak sovjetske zimske ofenzive proti nemškim obrambnim črtam. Je pač več kot slučaj, skoraj bi dejali opozarjajoči simbol človeštva, da so si boljševiki izbrali prav sveti večer za pričetek svoje zimske ofenzive.

Zlasti na bojišču vzhodno od Žitomira so Sovjeti znova pripravili močne sile, s katerimi so po močni topniški pripravi prešli v napad na obeh straneh ceste Kijev-Žitomir. Proti napadajočim oddelkom se je vsipal izredno učinkovit nemški obrambni ogenj. Toda brez ozira na izredno visoke izgube je sovražnik vedno znova nadaljeval s svojimi napadi. V težkih izprememb polnih bojih, ki so trenutno še v teku, so izvršili nemški grenadirji, oklepniki grenadirji in topničarji napadalnih topov skoro nadležna dejanja. Poleg tega je odjuga, ki je nastopila na tem odseku, še bolj otežila bojevanje, ker so se ceste in pota, ki so z nastopivim mrazom postale trde, znova spremenile v blato, tako da je premikanje čet in dovažanje oskrbe zvezano z največjimi težavami.

Nadaljnje težišče bojev je bilo pri Vitebsku, kjer so Sovjeti obnovili svoje že prejšnjega dne izvršene prodorne poskuse. Ne da bi štedili svoje oddelke, so jih skupaj z novo pripeljanimi četami pogнали v boj. Na Sveti večer so trajali boji pozno v noč, tako da niso imeli nemški grenadirji niti ta večer nikakega odmora. Vedno znova je bilo treba zajeti sovražne vdore, obkoliti sovražne skupine, ki jim je na nepreglednem ozemlju uspelo prodreti v nemške črte, ter uničevati sovjetske oklepniške skupine, ki so nastopale v zaledju. Od vsakega posameznika so ti boji zahtevali kar največ. Kako težke so sovjetske izgube, izhaja že iz neverjetno visokega števila v zadnjih dveh dneh uničenih sovjetskih tankov. V 48 urah je bilo namreč uničenih kar 126 sovjetskih oklepnikov.

Tudi severozahodno od Rečice je prišlo med Berezhino in Dnjeprom do silovitih bojev. Tam je vkljub ojačenju sovražnega odpora še dalje napredoval nemški napad. V tečajnem močvirnem in gozdnem ozemlju so si nemške čete priborile nova ozemlja. Boljševiki so skušali ustaviti nemški napad z miniranjem in z razstreljevanjem mostov, toda tudi te ovire niso mogle zadržati nemških čet. Prehod preko taktično važnega rečnega korita so si nemške čete vkljub temu izsilile ter si pridobile povrhu še nadaljnje ozemlje. Na ostalih severnejših odsekih je sovražnik severozahodno od Zlobina ojačil svoje napade, ki bi razširil vdor, ki se mu je posrečil prejšnjega dne. Najprej mu je uspelo prodreti do zaščitnih topniških postojank, od tam pa ga je vrgel nemški protinapad, ki je bil zelo uspešno podprt s topniškim ognjem nemških baterij, znova nazaj v njegove izhodne postojanke.

Na vseh ostalih odsekih so imeli boji popolnoma krajevni značaj in niso prešli iz okvira izvidniškega delovanja in podjetij udarnih čet.

Turčija proti Brozu-Titu

Bern, 24. dec. T. Suisse poroča iz Ankare, da so turški politični krogi globoko vznemirjeni zaradi usode sosednjih držav v primeru sovjetske zmage. Istotako ankarški merodajni krogi razpravljajo vsestransko o udejstvovanju Tita Broza v mejah nekdanje Jugoslavije. Po mnenju teh krogov je Turčija proti vsaki politiki, ki bi šla za tem, da ustvarja neslogo na Balkanu. S tega stališča gledajo v turški prestolnici tudi na uradno pomoč Angloamerikancev Brozu. Zeliho, da bi vodile Balkan po tej vojni zakonite in močne vlade, ne pa revolucionarne struje, ki morajo nujno postati orožje tujih sil. Uspeh revolucionarnih sil, tako trdijo v Ankari, bi ogrožal ponovno varnost in enotnost na Balkanu, kar je bistveni cilj turške politike.

Sedaj, ko je popolnoma jasno, kakšne namene in cilje imajo boljševiške tolpe Stalinovega miljenca Josipa Broza Tita (kakor so listi že pred nekaj tedni pisali, je »Tito« kolektivno ime, sestavljeno iz začetnic »Third International Terroristic Organisation«, po slovensko »Tretje internacionale teroristična organizacija«, torej teroristična organizacija tiste tretje internacionale, ki naj bi bila uradno že dolgo razpuščena, v resnici pa ravno sedaj najbolj delujoča na Balkanu, na katerem je v veliki meri zainteresirana tudi Turčija, so se začeli vznemirjati vodilni turški krogi, ki vedo, da bi nemiri na Balkanu, zlasti pa Brozove komunistične tolpe lahko zelo škodovala turškim interesom, ker so go do orožje v rokah Sovjetske Zveze, ki bi po svojih tolpah lahko tudi iz Balkana samega ogrožala Dardanele. Dardanele pa so sedaj najbolj boleča točka turške zunanje politike, ki z nezaupanjem gleda na vsak pojav, ki ogroža njeno varnost.

Vrhovni poveljnik anglo-ameriških čet v Sredozemlju

Stockholm, 27. dec. T. Po Reuters-jevi vesti je bil za naslednika vrhovnega poveljnika v Sredozemlju generala Eisenhowerja imenovan angleški general Wilson, ki je doslej poveljeval le angleškim četam.

Stokratno maščevanje!

Berlin, 26. dec. DNB. Neka francoska disidentska radijska postaja v Afriki je v zadnjih dneh agitatorsko potvrdila zahtevo nekega, v nemškem vojnem ujetništvu se nahajajočega francoskega častnika. V tej zvezi je bilo zagroženo, da se bodo francoski disidentje maščevali na nemških ujetnikih, ki so v njihovih rokah. Z uradnega nemškega mesta pripominjajo k temu, da bo v primeru, ako bodo francoski disidentje segli po ujetih nemških častnikih, nemška vlada prisiljena, da se stokratno maščuje na degaullovcih, ki se nahajajo v njenih rokah.

Kratka poročila

Mersina, 24. dec. DNB. Iz Beirutu javljajo, da je bila sklenjena pogodba med Sirijo, Libanom in degaullisti, ki jih je zastopal general Catroux. Po tem dogovoru bo prešla iz rok Francozov v roke domačih oblastev s 1. januarjem 1944. vsa carinska, poštna in brozjavna uprava.

Rim, 24. dec. DNB. Duce je na predlog generalnega tajnika fašistične republikanske stranke in po zaslišanju ministrskega sveta z dekretom z dne 23. dec. 1943. imenoval člane že prej predvidenih pokrajinskih sodišč za kaznovanje sokrivcev Badogliovega izdajstva.

Amsterdam, 26. dec. T. Britanska poročevalska služba javlja iz Neaplja, da je tamkaj izbruhnila epidemija tifusa.

Bangkok, 26. dec. DNB. Indijska poročevalska služba javlja iz Delhija, da je notranje ministrstvo indijske vlade kljub zahtevi indijskih časopisov odklonilo izpustitev Gandijeve žene na svobodo. Član inozemske indijske vlade Khare je v petek izjavil, da se politični položaj v Indiji ni zboljšal in da ni nikakega znaka, da bi se politične stranke lahko spoznale z indijsko vlado.

Berlin, 27. dec. DNB. Britanski teroristični letalci so uporabili pri svojih napadih na stanovanjske četrti državne prestolnice 24. decembra zjutraj tudi mnogo tempiranih bomb, ki so bile tako prirejene, da bi morale eksplodirati na Sveti večer. S pomočjo nemškega gasilstva ter z drugimi ukrepi pa je bil ta namen uspešno preprečen.

Zasedanje Sobraja

Sofija, 27. decembra. T. Na včerajšnji seji je Sobraja v prvem čitanju sprejel državni proračun za leto 1944. Na predlog predsednika Sobraja Kalfova je sklenil parlament, da bo zboroval tudi v dobi od 28. decembra do 28. januarja 1944, čeprav je imelo Sobraje v tej dobi navadno počitnice. Po zaključku debate o državnem proračunu so bili odobreni proračuni posameznih ministrstev. Sobraja je izvolilo tudi delegacijo poslancev, ki bo izročila regentom odgovor na prestolni govor.

Sofija, 27. decembra. T. Z uredbo ministrskega sveta je dobil notranji minister Kristov izredna polnomočja za ukre-

Božičnica ranjenih domobrancev in beguncev v splošni bolnici

Prezident gen. Rupnik z gospo soprogo med ranjenimi domobranci - Prezidentova gospa soproga in hčerka v splošni bolnišnici

Ljubljana, 27. dec. Na sveti večer se je mudil prezident div. general Leon Rupnik med svojimi ranjenimi domobranci v splošni bolnišnici na Studencu. Ob 14 se je pripeljal v avtomobilu z gospo in hčerko gospo Suvajdičevno ter spremstvom, v katerem se je nahajal tudi poveljnik slovenskega domobranstva podpolkovnik Krener z gospo.

Po pozdravu s prisotnimi, med katerimi so bili gospodje šef-zdravnik slov. domobranstva dr. Grapar in verski referent v org. štabu gospod kurat Križar ter skupina gospodov in gospodov, ki so pod pokroviteljstvom gospe predsednikove pripravili to lepo presenečenje pripadnikom naše narodne vojske ter žrtvam brezbožnega komunizma, se je g. prezident s spremstvom napotil v prvo bolnišnično sobo.

Prezident div. gen. Rupnik je pozdravil ranjence ter jim voščil srečen in vesel Božič, nakar je osebo obdaroval ranjenec, pri čemer mu je pomagal gospa soproga in gospa hčerka ter soproga gospoda podpolkovnika Krenerja ter marljiva dekleta.

Prezident se je rokoval z vsakim posebej, se zanimal za zdravje in okolnosti, v katerih so bili posamezni hrabri domobranci ranjeni in se živahno pogovarjal s svojimi fanti.

Vsak ranjenec je prejel zavitek z božičnimi dobrotami, steklenico vina ter nešteto dobrih stvari, ki so vojakom potrebne. Poleg vsega je prejel vsak ranjenec prezidentovo fotografijo, na kateri je bilo posvetilo: »Hrabremu slovenskemu domobranci gen. Rupniku. Prav tako se je zanimal za vsakega svojega vojaka posebej poveljnik podpolkovnik Krener.

Med kočevskimi junaki

Vzdušje iskrenega navdušenja in tesnega stika med preprostimi in junaki slovenskim borbom vojakom in osebnostjo, ki je v najkritičnejšem trenutku energično pokazala našemu narodu pot, po kateri bo mogel s poštenim delom, značilno opredeljenostjo ter prirojeno borbenostjo kreniti v boljšo bodočnost, je doseglo svoj vrhunec v sobi, kjer so ležali kočevski ranjenci.

Prezidenta gen. Rupnika so lažje ranjeni sprejeli strumno postrojeni. Na prezidenta pozdrav je sledil gromek odgovor. Po voščilu je sledilo obdarovanje kočevskih junakov, slovenskih domobrancev in pripadnikov nemške vojske. Bili so to vojni tovariši, ki niso hoteli zapustiti svojih tovarišev kljub komunističnim ponudbam. Ta junaka, tovariša in častna gesta nemške vojske je ogromnega pomena za vso protikomunistično borbo v Sloveniji. Dokazuje našim borbom in Slovincem sploh, da je doba nesramnega in izdajalskega paktiranja cesarske italijan-

Nabavni prispevek tudi za družine vojnih ujetnikov

Pokrajinska uprava razglasa: Po odloku g. Prezidenta je izstavljen izredni nabavni prispevek, odoben z dne 18. dec. 1943 št. 4515-1 tudi rodbinam vojnih ujetnikov po oni skupini, v katero vojni ujetnik spada.

Povratek internirancev

26. decembra, na Stefanovo, se je vrnilo iz Perugie precejšnje število internirancev. — Zlasti veliko je bilo žensk in otrok. Vmes pa je bilo tudi nekaj ujetnikov bivše jugoslovanske vojske, doma iz okolice Sarajeva. Ti so naseljeni zdaj med begunci v ljudski šoli na Ledini in čakajo odhoda domov.

Pred današnjo premiero Gregorčeve opere »Melodije srca«

»Slovinci se ravno ne moremo ponaziti s preveliko količino lahke glasbe,« pripoveduje avtor, »zato sem se lotil že pred leti kompozicije korajčne, nato slagerjev, venčkov in končno operet. Sicer se je pri nas Slovinci res težko uveljaviti, prvič, ker nimamo takega temperamenta kakor n. pr. Dunajci; drugič pa že v naprej odklanjajo in kritizirajo domača dela in če bi ne imel tako trde kože in šel preko vseh »bodečih žic«, bi res že zdavnaj prenehal s skladanjem in raje pomagal doma ženi skladiti — drva. A kljub temu se mi je posreželo, da bo doživela moja deveta opereta svojo izvedbo. (Od Gregorčevih del je bila pri nas izvajana doslej je »Erika«, izmed mladinskih pa »Desetnica« in »Princeska in zmaja«.) Da je prišla »Melodija srca« do izvedbe, se imam v veliki meri zahvaliti sedanjemu upravniku g. Herzogu, ki se je sam preprčal, na koliko ovir naleteli slovenski skladatelji, da pride njegovo delo do izvedbe. V nepozabnem in hvalnem spominu mi bodo ostale njegove besede: »Če smo tvegali vedno veliko le za tuje operete, bomo to pot enkrat tudi za domačo. Če ne bomo dali priložnosti in možnosti domačemu avtorju, Slovinci ne bomo nikdar imeli svoje opere«. Te besede je g. upravnik tudi realiziral, odobrili je prvotno zasedbo in tako nam je uspelo, da je s poštovanostjo režiserja E. Freliha opereta na dostojni višini. Zato mu izrekam v imenu libretista Hinka Stepančiča in v svojem imenu iskreno zahvalo.

Poudarjam, da opereta ni napravljena za kritike in nekaj muzikalno izobraženih ljudi, pač pa za tiste, katerim je namenjena — publiki. Skušal sem biti v svoji glasbi čim bolj poljuden in dostopen širokemu občinstvu in sem v ta namen uporabil tisto, o čemer sem se preprčal v svoji dolgoletni praksi, da ima občinstvo najraje: čim enostavnejšo melodiko. Če sem jo pogodil in bo občinstvu ugajala, bom prišel takoj s kompozicijo nove opere. Vsi pametni in pravični kritiki se vdam.

ske vojske s komunisti le poglavje preteklosti, ki se je morala umakniti novemu času, ki pozna le en cilj: iskreno borbo proti komunizmu, in le eno geslo: tovarištvo.

Pri odhodu se je ranjenec-domobranec v imenu tovarišev zahvalil svojemu generalu za obisk in obdarovanje ter mu je želel blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto. Sivolas general je mlademu borcu krepko stisnil roko ter nadaljeval s svojim obhodom.

»Naše zmage si želimo!«

V sosednji sobi je ležal med drugimi bolniki domobranec-ranjene. Ko so ga obdarovala dekleta, je želel videti še svojega generala. Gospod prezident je prav rade volje stopil še do tega junaka, stisnil mu je roko, se pozanimal za njegovo zdravje ter ga vprašal, če si želi morda kaj posebnega.

In sivolas general je prejel od ranjenega boreca nepričakovano, a prav domobranci odgovor: »Samo naše zmage si želimo, gospod general!« Nakar mu je prezident odvrnil: »Zmagali bomo, ker v zmago verujemo!« — S prepričevalnimi besedami je bodril prezident svoje vojake. Zarežih lie in v vedrim pogledom so domobranci spremljali markantni lik sivolasnega generala, ko je odhajal.

V Splošni bolnišnici

Avtomobili so odbrzeli proti mestu. Soproga gospoda prezidenta in hčerka gospa Suvajdičeva sta se podali s spremstvom mladine, ki je sodelovala pri akciji za božično obdarovanje najbolj prizadetih in preizkušenih Slovincov-beguncev, v

splošno bolnišnico na oddelek za vojne poškodovance, kjer ju je sprejel ravnatelj gospod dr. Frlan. V izbranih besedah je ta pozdravil gospo prezidentovo v svojem imenu, imenu gg. zdravnikov in vseh bolnikov. Na pozdravne besede je gospa prezidentova odgovorila kratko in preprosto, da bo storila še nadalje, kolikor bo mogoče, da se omili beda in nesreča, v katero je padel naš narod. Zagotovila je vso možno pomoč gospoda prezidenta.

»V prvi vrsti pa se je treba zahvaliti,« je zaključila gospa prezidentova, »za to božičnico vsem zavednim posameznikom in tvrdkam, ki so se s svojimi prostovoljnimi prispevki tako hvalevredno odzvali pozivu, naj pomagajo svojim potrebnim rojakom. In končno se je treba zahvaliti mladini, ki je rade volje žrtvovala mnogo ur za pripravo to božičnice.«

Gospa prezidentova se je nato podala od postelje do postelje ter se je ljubez-

nivo in z materinskimi razumevanjem pogovarjala z bolnicami in bolniki ter jih obdarovala.

Posebno dolgo se je mudila ob postelji komaj štirinajstletnega Ivančka iz

Malke pri Kočevju, ki so ga badoglievski junaki skupaj z babico odtrgali od doma. Po smrti babice, ki je onemogla na Rabu, je Ivanček ostal sam in že tri leta na ve za usodo svojih staršev. Nedožnemu a kljub temu tako neusmiljeno prizadetemu Ivančku je bila zagotovljena vsa možna pomoč.

Obisk v otroški bolnišnici

V spremstvu ravnatelj dr. Frlana se je gospa prezidentova nato podala na

otroški oddelek, kjer so malčki s široko razprtimi očmi in nemem občudovanju gledali božično igrice, ki so jo ljubko predvajali starejši fantki in punčke.

Ganljiv je bil pogled na malčke, ki so zaspano gledali in priličkovali zvokom božičnih pesmi, stiskajoč ves čas k sebi z drobnimi ročicami svoja darila.

Po končanem nastopu, ko se je razleglo dolgotrajno odobravanje najdobrejših a tudi odraslih gledalcev, se je gospa prezidentova zahvalila za ljubezljivo vodstvo ravnatelju dr. Frlanu ter skromnim in požrtvovalnim mamicam teh bolnih malčkov, č. sestram, za ves njihov nepoplačljivi trud in skrb.

Pobuda gospe prezidentove, ki je s svojo božično akcijo stopila ob stran vsem onim našim požrtvovalnim in neimenujnim slovenskim ženam, ki že neumorno delajo za lajšanje gorja svojih bednih rojakov, nam je zopet svetel primer onega poslanstva, ki je po našem prepričanju edino dostojno in vredno slovenske žene: materinska skrb in ljubezen do vseh, ki so potrebni pomoči in zaščite. — Brez dvoma bo ta požrtvovalni vzgled prikladal k aktivnemu delu za lajšanje gorja našega trpečega naroda še vse one slovenske žene in dekleta, ki sedaj še stoje ob strani. Prepričani smo, da bodo naše matere, dekleta in žene s svojim požrtvovalnim delom za slovensko skupnost odločno odgovorile onim, ki ne vidijo poslanstva naše žene v ljubezni in usmiljenju, temveč v širjenju gorja bodisi z orožjem v roki, bodisi drugače. Vsaka slovenska žena, ki je v predvojnem času delala v dobrodelnih organizacijah, mora delati še aktivneje danes, ko so potrebe in število pomembnih potrebnih rojakov neprimerno narasli.

Nevarnost komunizma

(Pastirsko pismo ljubljanskega škofa.)

Zato je po štiridesetih letih papež Pij XI. izdal novo okrožnico, v kateri nadaljuje in spopolnjuje Leonov nauk o obnovi družabnega reda in njegovi usovršitvi po evangeljskih načelih. O vseh vprašanjih, ki tanejo delovno ljudstvo, je podal jasen nauk in pokazal, kako se morejo pravilno rešiti.

Prav tako se je zavzel za pravo preureditev družbe in še posebej za delovne stanove sedanjih papež Pij XII. Na lanskim božičnim večer je vsemu svetu izpovedal, da bi Cerkev zatajila sama sebe in bi prenehala biti mati, če bi bila gluha za bedo človeštva. Seveda Cerkev ne more sama neposredno in podrobno reševati vseh socialnih in gospodarskih vprašanj, ki jih bodo morale države rešiti, a Cerkev more in mora razlagati tista temeljna načela, ki brez njih rešitev ni mogoča, in varovati človeštvo tistih zmot in zmed, ki neizbežno tirajo narode in posameznike v pogubo. Pij XII. je glasno označil tista osnovna načela, ki morajo zavladati v človeški družbi, če naj se reši vesoljnega potopa. Obenem kliče papež na križarsko vojsko za novo boljše družbo, za nov in boljši družabni red, za red pravice in ljubezni. Če ti tisti, ki vladajo narodom, ne prezirajo naukov in materinskih opominov Cerkev, bi socialne revolucije ne bile niti potrebne niti možne. Cerkev ne zadržuje in ne ovira rešitve delovnega ljudstva, ampak ga podpira in kaže pravo pot in resno opominja vse, ki so za to poklicani in sposobni, da njene nauke, sloveče na božji besedi, izvedejo in napravijo nov, boljši in pravičnejši družabni red.

Dolžnost katoličanov pa je, da študirajo socialna vprašanja in luči cerkvenega nauka in te nauke pod vodstvom avtoritete, od Boga ustanovljene v katoliški Cerкви, kar moči širijo. To dolžnost hvalevredno spopolnjuje že mnoge organizacije in skupine pri nas; naj ne prenehajo, marveč še pomnožijo svojo vlogo, s čimer bo v vseh družabnih krogih vedno bolj pospeševala socialna izobrazba in da se bodo socialni nauki Cerkev tudi med delavске sloje bolj in bolj širili, pravi papež Pij XI. Tako bodo ljudje spoznali, da za dvig in zboljšanje življenjskih razmer delovnega ljudstva ni treba komunizma, ki oropa človeka vere v Boga, mu zapre pot v zveličanje in ga tako pahne v večno nesrečo — to pa človeku, ki ima za Boga ustvarjeno in po njem hrepenčo dušo, poruši temelj tudi zemeljske sreče in zadovoljnosti. S tem pa smo že načeli vprašanje, kaj mora mo katoličani storiti v borbi zoper brezbožni komunizem.

Prva naša dolžnost je, da ne smemo molčati o komunizmu, o njegovih zmotah in nevarnih ciljih. Papež zelo obsoja zaroto molka, ki mirno pusti, da komunizem skrivaj izpodkopa vero in krščansko kulturo. Molčati o komunizmu in njegovi nevarnosti, je greh zoper ljubezen do Boga in do bližnjega. Zelo se motijo tisti, ki mislijo, da morajo iz ljubezni molčati. Iako krivo pojmovana ljubezen ni krščanska krepost, marveč slabost in greh.

(Dolje)

Božična prireditev za begunce

Kmečka pisarna je za begunce z dežele preskrbela v frančiškanski dvorani lepo prireditev. Na sporedu je bilo petje pevskega zbora velikih križarjev, nekaj prirščnih prizorčkov, v katerih so nastopali predvsem otroci, in govor g. župnika škulja, bivšega poslanca.

Prireditev je napravila na udeležence globok vtis. Deklamacije otročkov in govor g. škulja sta mnoge begunce ganila do solz. Privraket se je prireditev vršila na sveti dan, ponovila pa se je na Stefanovo dopoldne in popoldne.

Zadnji dnevi čakanja pred trafikami

Ze dva dni je zjutraj občuten mrav in je kadilec precej neprijetno čakati v dolgih vrstah na cigarete in tobak. Tolaj pa jih zavest, da bo tega čakanja kmalu konec, ker bodo uvedli tudi za tobak nakaznice. Nakaznice bodo dobili lahko tudi nekadičili. Zato so tobakarji v nedeljo in večerj prihodno nabirali znanost, za katere vedo, da ne kade, in so jih pošiljali v trafike po prijavnice, da si z njihovo pomočjo zagotove večje deleže tobaka. »Oče me je nagнал, da bo imel kaj kaditi,« se je izgovarjal marsikateri dijak, ki ga je profesor zadel pri prijavljanju. Profesor pa se je skrbnemu sinčku prizanesljivo nasmeljal, razumevajoč človeške slabosti...

Duhovni svetnik Vovko Franc

Enaindvajsetega decembra je umrl v St. Petru pri Novem mestu duhovni svetnik in župnik v poklju Vovko Franc. Truplo po vsej Dolenjski znanega in povesod priljubljenega duhovnika so pripeljali v petek v Novo mesto in ga ob 11. dopoldne ob veliki udeležbi ljudstva položili k počitku na novomeškem pokopališču.

Duhovni svetnik Vovko se je rodil 23. avgusta 1879 v Skocijanu pri Mokronogu. Mašniško posvečenje je sprejel leta 1903. Kjer koli je služboval, si je s svojo ljubeznivostjo in požrtvovalnostjo pridobil vse ljudstvo. Posebno se je zavzemal za katoliška društva in Marijine organizacije, katerih vzoren voditelj je bil ves čas svojega dušnega pastirstva. St. Peter je z njim izgubil pravega očeta in svetlovalca ter tolažnika v najtežjih dneh.

Ohranimo ga v spominu!

Lepo uspele božičnice naših domobrancev

Po starih slovenskih izročilih so naši domobranci po vseh svojih vojaških imeli v duhu največjega tovarištva in domačnosti božične slovesnosti

Kakor ostale slovenske domobranske edinice, so se tudi slovenski domobranci za Beogradom pripravili na božični večer. Ves dan so se trudili fantje ter so lepo okrasili vse prostore beograjskega prosvetnega doma. Povsod so razpeli slovenske trakove, po mizah pa razmestili svečke. Postavili so si tudi lepe jaslice.

Na božični večer so se vrli domobranci fantje skupno udeležili polnočnice v župnijski cerkvi sv. Cirila in Metoda. Med prepevanjem božičnih pesmi si je marsikdo utrl solzo ob epomnu na svojo razkropljeno družino in požgani dom. Zatem so se pa vsi domobranci kot velika skupina in z ljubeznijo ter zvestim tovarištvom med seboj tesno povezana družina zbrali v prostorni dvorani.

Po stari navadi kot doma, so starejši gospodarji izvršili tudi blagosilvanje in kajenje. Vsi so pa v svečanem razpoloženju pričakovali prihoda načelnika štaba slovenskega domobranstva g. podpolkovnika Ernesta Peterlina ter ostalih povabljenih gostov, med katerimi so bili g. kaplan p. Kladij, g. dr. Vilko Fajdiga in g. prof. Jesenovec. Ko je g. podpolkovnik Peterlin vstopil v slavnostno okrašeno dvorano, so ga vsi domobranci pozdravili s stavom »Mirno,« nakar jih je g. načelnik štaba pozdravil z domobranci pozdravom: »Domobranci, zdravo!«, kateremu je sledil krepak enodušen odzdrav: »Bog z nami!« Gospod podpolkovnik Peterlin je zatem vsem domobranci fantom voščil blagoslovljene božične praznike tako v svojem imenu, kakor tudi v imenu g. prezidenta divizijskega generala Rupnika ter poveljnika slovenskega domobranstva gospoda podpolkovnika Krenerja. Sporotil jim je tudi njune tople pozdrave.

Po molitvi je bila skupna večerja. Načelnik štaba slov. domobranstva gospod podpolkovnik Peterlin, kakor tudi ostali oficirski zbor ter povabljeni gosti so zavzeli prostore med domobranci skupinami ter z njimi povžili božično večerjo. Kakor vedno, so tudi tokrat imeli oficirji prav tako hrano, kakor navadni vojaki. Res pravo tovarištvo. Med večerjo so dobili vsi domobranci lepa božična darila.

Po opravljeni večerji, so domobranci ugusili v sobi električne žarnice in povsod prižgali božične sveče. Po dvorani je najprej zadonela domobrantska himna, zatem pa vedno lepa božična pesem »Sveta noč, blažena noč«. Trdi obrazi kmečkih fantov in moč so se razmežili in na njihovih obrazih si mogel opaziti ogenj globoke vere in pristrčnosti. Kaplan g. p. Kladij je nato prebral evangelij svete noči, nakar je pozdravil poveljnik nadporočnik Šprah. Po njegovem govoru so fantje zapeli še pesem »Glej, zvezdice božje,« nakar je zopet povzel besede načelnika štaba slovenskega domobranstva g. podpolkovnika Ernest

Peterlina ter je v svojem klenem in bodrilnem govoru prikazal slovenskim domobranci njihov res vzvišeno naloge, katero jim je zaupala domovina v najusodnejših trenutkih svojega obstanka.

Zatem se je g. kaplan Kladij spomnil vseh padlih slovenskih domobrancev, ki so za lepšo bodočnost slovenskega naroda žrtvovali svoje najdražje, kar so imeli, svoja življenja.

Nekaj vzpodbudnih besed je spregovoril domobranci tudi gosp. dr. Vilko Fajdiga, nakar je bil spored božične prireditve izrpan.

Na ljubljanskem gradu

Častitljivi zidovi ljubljanskega gradu, ki so pred nedavnim sprejeli domobrantske prostovoljce, so bili na letošnjo božično noč v slavnostnem okolju. Po njih so donele božične pesmi, ki so odmevale po hodnikih in tudi v bližino gradu. Naši prostovoljci so se za ta sveti večer najlepše pripravili, da tako prečije Kristusovo rojstvo v duhu, ki jih je popeljal na ta naš zgodovinski spomenik, da bi se pridružili domobranci in pomagali izpolniti naloge, ki jih zahtevata od njih domovina in Bog.

Grajska kapelica je bila vse premarajna, da bi sprejela vase številne domobrante, ki so se hoteli udeležiti polnočnice. Sv. mašo jebral kurat gospod Kraljič. Pri sv. maši so prepevali fantje lepe božične pesmi in se dolgo zadržali pred jaslicami in božičnim drevescem.

Na predvečer je obiskal domobrante podpolkovnik Dežman in čestital fantom v imenu poveljstva slovenskega domobranstva.

Vsi fantje so prejeli za božič majhne nagrade.

Božičnica na realki in na tehnični srednji šoli

Ni manj pristrčno niso proslavili božičnih praznikov domobranci v realki in tehnični srednji šoli.

Ze v petek popoldne ob petih je zavladovala na srednji tehnični šoli pravo božično razpoloženje. Fantje so po sobah postavljali jaslice, skoraj v vseh sobah pa so bila tudi lepa božična drevesca. Ob petih je obiskal posadko načelnik štaba domobranstva generalštabni podpolkovnik gospod Peterlin. Pred postrojenimi četami je prebral najprej poslanico prezidenta in divizijskega generala Rupnika Leona, ki so jo vsi z navdušenjem sprejeli. Nato je prečital še čestitko poveljnika slovenskega domobranstva podpolkovnika Krenerja.

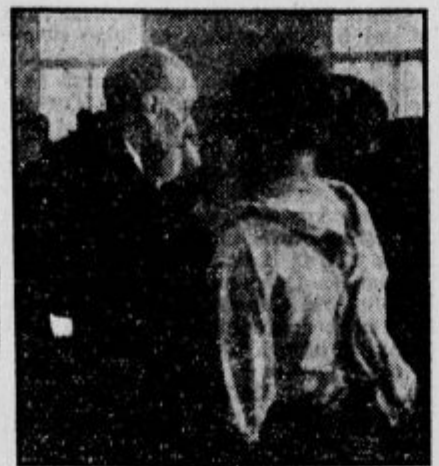
Fantje so nato prejeli skromna božična darila, ki pa so jih bili zelo veseli. Pozno v noč so donele po sobah božične pesmi, fantje pa so molili rožni venec ter se tako tudi duhovno pripravili za praznike. Zjutraj ob pol 7 pa so se udeležili polnočnice. Sv. mašo jebral kurat g. Šeskar.

Pa tudi ta skupina je preživela letošnje božične praznike kar najlepše. Poveljstvo je poskrbelo, da so si vsi fantje postavili po sobah jaslice, za posebno skupno božičnico pa so pripravili v toplo zakurjeni telovadnici veliko božično drevesce in lepe jaslice.

V tej dvorani so se zbrali fantje in častniki ter sprejeli zastopnika poveljstva slovenskega domobranstva podpolkovnika Vizjaka, ki jim je prišel čestitati. Fantom je čestital nato še njihov poveljnik major Bitene Mirko, kurat Križar pa je spregovoril fantom besede ljubezni in miru, v katerem so fantje praznovali letošnji božični večer.

Tudi tu so dobili fantje božična darila. Prireditev sama je bila tako pristrčna, da pravijo fantje, da že dolgo časa niso tako lepo praznovali božičnih praznikov.

Ta domobrantska skupina se je udeležila tudi sv. maše polnočnice. S poveljnikom majorjem Bitenem na čelu je korakala v cerkev sv. Jožefa, po polnočnici pa je bila deležna po ljubljanskih ulicah ovacij ljudstva, ki je pozdravljalo prepevajoče fantje, ko so se vračali nazaj v kasarno.

Präsident Rupnik im Gespräch mit einem verwundeten Landeswehrmann. — Prezident Rupnik v razgovoru z ranjenim domobranci.

Auch der jüngste zivile Verwandte aus Gottschee wurde zu Weihnachten im Krankenhaus mit Geschenken bedacht. — Tudi najmlajši civilni ranjenec iz Kočevja je za božič dobil darilo v bolnišnici.

Pred novim letom

Vsako se sprašuje, kaj neki bo prineslo novo leto? Skoraj ni človeka, ki si ne bi želel boljših dni, kakor smo jih živeli v tem letu. Slovenci smo takih upravičenih želja še posebno polni. Saj gorje, ki je s sedanjo vojsko zadelo naš narod in ves svet, kar note ponehati. Telesno trpljenje, dušne stiske, moralno propadanje, socialni razkroj, gospodarsko uničevanje — kje in kdaj bo konec plaza, ki se je utrjal in grozi vse združiti v ruševine?

V teh stiskah nam kakor Mojzes svojemu ljudstvu, naš nadpastir dr. Gregorij Rožman kaže pot, ki nas bo pripeljala v boljše čase. Jasno nam ožnanja resnice, odločno kaže luč, ki nas v teh urah preskuša, more razsvetliti. Kaže nam vir resnice, pravice in lepote — na Boga. Ako bo Bog s nami, kdo bo zoper nas? Budi nas k vstrajnosti v molitvi. Čim hujši časi prihajajo, tembolj molite!

Da bi vstrajali, nas je povabil k pobožnosti deveterih petkov ter k pobožnosti petih prvih sobot. Še posebej pa nas vse Slovence vabi k obhajanju nove vrste petih prvih sobot, ki se bodo začele z novim letom. Leta 1944 se začne

s prvo soboto v januarju in stoji v znamenju brezmadežnega Sreca Marijinega, ki je jamstvo miru in lepše, Bogu in Njegovim zapovedim zveste bodočnosti.

Ta nova vrsta petih prvih sobot bo letos združila še veliko več Slovencev, kakor so jih mogle združiti pretečene. Kajti tudi goriški nadškof je povabil svoje vernike, da začne s novim letom s nami vred obhajati to lepo pobožnost. To nam mora biti v spodbudo, da bomo sedaj pred novim letom delali, da pridobimo za to zadoščevanje brezmadežnega Marijinega Sreca čim več svojih znancev in prijateljev.

Kot poseben namen v prihodnji vrsti naših peterskih prvih sobot pa bomo dodali prošnjo Marijinega Sreca, da bi se v našem narodu utrđilo prepričanje, da smo le s Petrovom čelnično verni predvalovi komunističnih zmot, ki prete potreti ves svet in uničiti tudi naš narod. Naj bi to novo leto prineslo dokončno zmago brezmadežnemu Marijinega Sreca med našim narodom, da bo že Njena fatimska napoved postala resnica. Le-ta se glasi: »Najzadnje bo le zmagovalo moje brezmadežno Sreco in svetu bo spet zasijala doba miru.«

Do 20.000 beguncev živi v Ljubljani

Splošno je znano, da živi v Ljubljani do 20.000 beguncev iz vse Ljubljanske pokrajine. Morda se je ljubljanska javnost že preveč sprijaznila s tem dejstvom. Mnogi so o tem slišali, kakšen je še sočutno zavzdihnil, pa šel naprej za svojimi opravki in svojimi skrbmi, ne da bi si belil glavo še z drugimi. Marsikdo pa bi se zganil in bi beguncem gotovo pomagal, s čimer bi le mogel, ko bi vedel, v kakšnih težavah so.

Tu pa tam je kdo dobil stanovanje pri znanih in prijateljih. Takemu je bila sreča še naklonjena. Drugi pa živijo v skupnih stanovanjih po raznih solah: v osnovni soli na Ledini, na učiteljski in drugod. Ko človek stopi v tako šolo, se spomni na internacijska taborišča. Ljudje so naseljeni po razredih. Spijo na slamnjakah, po pogradih ali pa kar na slani, ki je nastlana po tleh. Pokriva se vsak z odejo, ki jo je mogel v naglici, ko je bežal od doma, vzeti s seboj. Le nekateri so dobili odeje tu v Ljubljani. Vsi jih seveda ne morejo dobiti, ker jih ni odkod vzeti. Na hrano hodijo večidel v Delavski dom, nekateri tudi v druge javne kuhinje.

Med begunci so ljudje vsake starosti: starčki in mladi — petnajstletni fantje. Nekateri so taki, ki so se vrnili

še pred kratkim iz internacije. Komaj pa so prišli domov, že so jih »osvoboditelji« komunisti spet pregnali od doma. Njihov položaj tu je sicer mnogo boljši od položaja v internaciji. Svobodno se lahko gibljejo in hrano se ne da primerjati z ono po taboriščih. Tem bolj pa jih boli, da so morali zdaj bežati z doma, ker so jih slovenski narodni odpadniki naglali, medtem ko so jih v taborišča vlačili italijanski kraljevi vojaki, čeprav seveda tudi na pobudo naših komunistov.

Begunci so večidel družinski očetje, ki so morali pustiti svoje družine in bežati, da si rešijo golo življenje. Ločitev je zanje še toliko težja, ker jih tarejo skrbi zaradi negotove usode domačih. Najbolj so občutljivi brskotniki, ki sedaj, o božiču, ob spominu na tople družinske zatišje, v katerem so včasih obhajali božično skrivnost. Letos pa jih je za vse to oropal komunist — v imenu boja za svobodo in srečno bodočnost naroda!

Ti ljudje pač najbolj občutijo klavrne uspehe »osvobodilne fronte« komunistov. Oni tudi najtežje čakajo časa, ko bo slovenska domobranska vojska šla na pohod in »dokončno iztrgala komuniste, da se bodo spet lahko vrnili na svoje domačije. Do takrat pa, ko se bo to zgodilo, je dolžnost vseh Ljubljančanov, da jim pomagajo.

Za današnji dan

Koledar

Torek, 28. grudnia: Nodolžni otroci; Teofila, devica in mučenica; Kastor, mučenec.

Sreda, 29. grudnia: Tomaž Kantrberski, škof in mučenec; David, kralj; Trofim, škof.

Dramsko gledališče

»Cvrček za pečjo«. Red A. Ob 16.

Operno gledališče

»Melodije srca«. Krstina predstava. Izven. Ob 16.

Kino »Matica«

»Karneval ljubezni«. — Predstava ob 15 in 17.30.

Kino »Unica«

»Med dvema snubcem«. — Predstava ob 15.30 in 17.30.

Kino »Sloga«

»Ko spet sonce zasije«. — Predstava ob 15 in 17.

Lekarniška služba

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

7. rodovinski naberk

28. grudnia

1568. leta je umrl württenberški vojvoda Kristof, ki je bil zelo naklonjen našim protestantskim delavcem in je tudi materialno podprl njihovo knjižno delo.

1789. leta je bila prvič uprizorjena v Ljubljani Linhartova igra »Županova Mica«.

1890. leta je umrl Laza Lazarevič. Rodom iz Sabca je po dovršeni srednji šoli študiral v Berlinu medicino, nato pa služboval v domovini. Knjižno delo je začel kot glasnik novih misli, toda borbenost ni ugajala njegovi tili in v bistvu idealistični naravi; od tod realizem v njegovih delih. S svojimi Prvi put s ocm na jutrenje, Školska ikona, U dobri čas hajduci, Na bunaru, Sve če to narod pozlatiti se je povzpel v prve vrste srbske književnosti. Idilično opisuje mešvansko selo šestdesetih let; zavzema se za tradicionalno družinsko življenje. Gradivo za svoje povesti je zajemal iz življenja in ga spretno preli v umetniško obliko. Imenujejo ga srbskega Turgenjeva.

Dramsko gledališče

Torek, 28. decembra, ob 16: »Cvrček za pečjo«. Red A.

Sreda, 29. decembra, ob 16: »Normanski junaki«. Red B.

Cetrek, 30. decembra, ob 16.30: »Cvetje v jeseni«. Red Cetrek.

Petek, 31. decembra, ob 16: »Cvrček za pečjo«. Izven. Ceno od 22 lir navzdol.

Ch. Diekens »Cvrček za pečjo«, komedija v treh dejanjih. Osebe: John — Cesar, Galeb — J. Kovič, Tacleton — M. Skrbinec, Edvard — Gregorja, Dotka — Saričeva, Berta — V. Juvanova, gospa Fiedlingova — R. Karleja, Maya Fiedlingova — L. Lavarja. Režiser C. Debevec, scenograf inž. E. Fraček.

Operno gledališče

Torek, 28. decembra, ob 16: »Melodije srca«. Krstina predstava opere. Izven. Ceno od 36 lir navzdol.

Sreda, 29. decembra, ob 15.30: »Sneuročkan«. Red Sreda.

Cetrek, 30. decembra, ob 16: »Prodana nevesta«. Izven. Ceno od 32 lir navzdol.

Petek, 31. decembra, ob 16: »Melodije srca«. Izven. Ceno od 36 lir navzdol.

Naročait »SVET«

Rokodelski oder

Jurec, Grega in Tinač, trije grešniki, nastopajo v prelepi igri »Trije kralji«, katero bo uprizoril Rokodelski oder na Novo leto ob 16. Igra ima prelepo vsebino, zato obisk vsem tople priporočamo. Vstopnice so v prodajalni na Novo leto od 10—12 in od 14 do pričetka predstave v društveni pisarni, Petrankova ulica 12, I. nadstropje.

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapiskih

Obiski ranjencev iz Kočevja

Obiski ranjencev iz Kočevja in vseh drugih bolnikov, bivajočih v bolnišnici za duševne bolezni na Studencu, so dovoljeni odlej vsak dan. Čas za obiske je od 14.30 do 16. Čas je odrejen tako, da se obiskovalci lahko odpeljejo iz Ljubljane z avtobusom, ki odhaja iz Tavčarjeve ulice ob 14.

Za božič koncert v Zvezdi

Letošnji božični prazniki so nam prinesli prav mlo, skoraj zgodnje pomladsko vreme. Na božič je bilo tako toplo, da je okoli polnočnega v Zvezdi tam v paviljonu koncertirala vojaška godba, ki je izvajala v prisotnosti mnogoštevilnega občinstva lepe arije iz oper in druge priljubljene melodije. Godba je žela splošno priznanje in odobravanje. Redko se res primeri, da bi bil koncert pod milim nebom v Zvezdi za božične praznike! Lepe so bile priprave za praznike. Letos so ljudje pokupili zelo mnogo lepega, zelenega mahu za jaslice. Mah je bil po velikosti in kakovosti od 1 do 3 lire komad. Prodano je bilo tudi mnogo borovih in jelkovih vejic. Ljudje so letos s posebnim zanimanjem in z veliko vneto doma delali preproste, a tudi umetniško urejene jaslice. Nekateri so jih postavljali po starih naših običajih v hišne kote, drugi pa na kredence in omare. Praznike so ljudje drugače izrabili za medsebojne obiske in voščila. Popoldne pa so delali krajše sprehode v bližnjo okolico. Izredno lep dan je bil Stefanov dan. Jutranja

temperatura je padla pod ničlo. Pomrznilo je. Po oknih so se tu in tam delale ledene rože. Dan je bil izredno sončen in lep. Po dolgem času smo bili zemljani spet deležni sončne toplote.

V Štepanji vasi so na Stefanovo dopoldne imeli svoj poseben tradicionalni praznik. Bil je dan konjerejev, ki so že zgodaj jutraj prihajali s svojimi zastavnimi in krepkami konji, vpreženimi v lepe zapravljičke, pred štepanjsko cerkev, da so se tam pripravili sv. Stefanu, za ščitniku konj. Tudi letos, toda v bolj skromnem obsegu, so konjereji darovali cerkvi lesene konjičke. K darovanju so prihajali ne samo domačini, marveč tudi mnogi Ljubljančani in okoličani, lastniki lepih konj. V starih časih so konjereji svojemu patronu darovali voščene konjičke. Ker je postal vosek zelo drag in redek, so sedaj vpeljali lesene, ki jih na ta dan cerkveni ključarji prodajajo konjerejem, ti jih pa nesejo pred oltar in tam puste.

Za praznike ni bilo hudih nesreč

Kronika nesreč ni za božične praznike zaznamovala nikakih hujših nesreč in požarov. Pred praznikom je na Celovški cesti št. 81 stanujočega železniškega strojevodjo v pok. Ivana Jurkovića zadela kap. Prepeljan je bil v bolnišnico. Kap je zadela tudi v Holimirovi ulici št. 12 stanujočo ženo preglednika Kranjskih elektrarn Ivanko Nedokovo Umrla je v Rožni dolini stanujoča zasebnica Frančiška Bernikova si je pri padcu zlomila desno ro-

Za Zimsko pomoč

Iz pisarne odbora za Zimsko pomoč smo prejeli:

Gospod prezident divizijski general Leon Rupnik je odredil, da se izplača iz kredita Zimske pomoči ljubljanskemu podpornemu odboru 50.000 lir za dvig zastavljenih predmetov.

Gospod prezident divizijski general Leon Rupnik je odredil, da se izplača iz kredita Zimske pomoči 100.000 lir za stare, onemogle redne podpirance mestne občine, ki so jim bile lane zaradi premajhnega kredita odvzete podpore.

Slovenski domobranci so poslali za Zimsko pomoč prispevek 40.825.20. — Namesto venca za pok. Karla Preloga je daroval g. Cankar Marijan, krojač, za Zimsko pomoč znesek 50 lir. — Gospodična Kryl Jerica, dijakinja, je darovala za zimsko pomoč hranilno knjižico, glasečo se na znesek 50.— Din.

Sprejemanje vlog za Zimsko pomoč se bo vršilo od 27. t. m. dalje v Frančiškanski ulici 6.

Darujte perilo in čevlje! Če ne morete dostaviti sami, nam, prosimo, sporočite svoj naslov v prostore Zimske pomoči nasproti Daj-Dama, da pridemo sami po darove.

Za informacije glede Zimske pomoči kličite: 47-71 (int. 44)1.

OBVESTILA »PREVODA«

Živilske nakaznice za januar

Ne nalepljajte naročilne!

V članku »Nove živilske nakaznice«, objavljenem v tujakih časnikih dne 23. dec., se je v prvem stavku 14. odstavka vrnila pomena. Ta stavek se pravilno glasi: Zbrane in sortirane slozene ter ne nalepljene naročilnice bodo predali trgovci in mesarji Prevodu v času, kadar jih bo ta v časopisih pozval.

Kostanj za mladino

Kostanj na odrezek št. I decembrske dodatne živilske nakaznice za mladino od 9 do 18 let starosti prodaja še trgovina B. Pevec (Medvedova 12).

Važno za trafikante

Vsi samostojni in nesamostojni trafikanti so obvezani plačati prispevek za Zimsko pomoč pri Združenju trafikantov v Glavni zalogi. Prispevek znaša pol odstotka od določenega zneska za dosedanja mesečna nabavo tobaka. Trafikanti, ki imajo tudi obrtni list in so dobili pozive tudi od Gremija trgovcev, plačajo po dogovoru z Gremijem znesek samo pri Združenju trafikantov. Od teh trafikantov Gremij ne bo izterjal prispevkov za Zimsko pomoč po načinu, kot je bilo to sporočeno po okrožnicah Gremija. Natančnejša navodila pa bodo na okrožnici, ki izide 28. decembra 1943.

Karbid za razsvetljavo

Osebam, ki nimajo elektrike ali petroleja za razsvetljavo, bo Pokrajinski gospodarski svet dal na razpolago primerne manjše količine karbida za razsvetljavo. Interesenti iz Ljubljane in bližnje okolice dobe bon za nakup karbida v uradu Pokrajinskega gospodarskega sveta, Beethovnova ul. 10, soba št. 12 v treh dneh po predhodno vloženim pisarni prošnji. Podočelski interesenti (kmetje, obrtniki in delavci) dobe karbid zaenkrat samo v občinah Brezovica, Dobrova, Polhograde, Horjul in Gor. Logatec ter se morajo zgledati zaradi dodelitve karbida pri županstvu.

Pokojsnine italijanskih državnih upokojencev

Civilni italijanski državni upokojenci, ki so se stalno naselili na ozemlju Ljubljanske pokrajine in ki po mesecu septembra 1943 niso več prejeli od italijanskih oblasti svojih pokojnin, naj se javijo pri ravnatelstvu računovodstva Pokrajinske uprave, oddelku za likvidacijo osebnih prejemkov in pokojnin (v postlopi Finančne direkcije v Ljubljani). — S seboj naj prinesejo listine, iz katerih je razvidna njih upravičenost do pokojnine, kakor tudi letna odnosno mesečna višina pokojnine. Po možnosti naj prinesejo s seboj tudi prepise teh listin.

Obvestila

Slovenskega rdečega križa

Slovenskemu Rdečemu križu so darovali: g. Juvan Rudolf, Servis-biro 250 lir; po upravi »Jutrac« nameščenič tvrdke Potnik in drug 200 lir; g. Lazar Jelka 150 lir; družina Kramberger 100 lir; družina Kodran v počastitev spomina pok. prof. g. inž. Zelenika 150 lir; g. R. Dechunja v spomin pok. ravnatelja Združenih opekarn g. Branka Kostića 200 lir; rodbina Trošt v spomin pok. g. Dušana Stepica 150 lir; Občekaristna zadruga je darovala namesto venca na grob g. Primožiča Leonolda 250 lir. Vsem darovalcem prisrčna hvala!

V poizvedovalnem oddelku SRK. Marjini trg 5, se naj javita med uradnimi urami od 8 do 12 g. Popovič Obrad in Resnik Ivanka. — V glavni pisarni. Marjini trg 5-I, se naj javi g. Strucelj Josip v zadevi svojega brata Strucelj Janca.

ko. — Žena inženirja direkcije drž. železnice Gizela Goršetova si je pri padcu zlomila nogo. — Posesnikova žena, 40-letna Metka Pancetova je na Viču padla po stopnicah. Dobil je hude poškodbe na glavi in je pozneje v bolnišnici podlegla tem poškodbam. — Kretinski državnih železnice, 46-letni Josip Urh je padel s kolesa in si zlomil levo roko. — Levo roko si je pri padcu zlomila žena upokojenega državnega poduradnika, 66-letna Elizabeta Rakoveva. — V kuhinji je padla in si zlomila levo roko 53-letna posesnikova žena Ivana Marnova v Obrijah ob Savi.

Dnevne novice

Božičnica hrvatske kolonije v Ljubljani. — V petek svenčar po 18. uri, ko so se po ljubljanskih cerkvah končale polnočnice, je hrvatski konzul g. prof. Saliha Bajlić s g. soprogom priredil hrvatski koloniji v prostorih konzulata Nezasavne Države Hrvatske božičnico. Prireditve so se udeležili poleg g. konzula in osebja konzulata še g. načelnik Kosi v zastopstvu prezidenta generala Rupnika, zastopnik poveljstva domobrancev, zastopnik mestne občine in zastopniki slovenskega tiska. V slavnostni dvorani je bilo božično drevo s jaslicami, okoli njega pa so se zbrali člani kolonije in zastopstva. Najprej so pevali zapeli nekaj božičnih pesmi, nato pa je konzul g. prof. Saliha Bajlić izrekel najprijetnejše čestitke in v daljšem govoru ožrtal pomen tega praznika za Hrvate in njihovo bodočnost. Med prepevanjem božičnih popevk je bila nato prirejena majhna zakuška. Prireditve je v vseh ozirih nad vse lepo uspeša.

Namesto evetja na grob blagopokojne gospe Franje Kastl daruje gđ. Pavla Videmšek 100 lir za Elizabetno konferenco pri Sv. Petru. Bog povrni!

Kriliški moški kongreganisti imajo svoj redni mesečni shod izjemoma v soboto, 1. januarja, novega leta dan, ob 17.

Nastop novega tenorista v »Prodani nevesti«. V četrtak bo debutiral kot Janko v »Prodani nevesti« g. Vinko Slavovec, učenec rektorja Julija Betetja, ki bo pri tej priložnosti prvič nastopil na odru. Pevec razpolaga z izdatnim glasovnim materialom in kljub kratkemu pevskemu študiju z dobro pevsko tehniko. Marinko bo pela Polajnarjeva, ostala zasedba bo običajna.

Za noveletno darilo najprimernejša za stare in mlade je in ostane naša »Društvena prattika«. Segajte po nji, dokler je še povod na razpolago.

Na dan nadožnih otrok se spominjamo tudi naših slovenskih mučencev za vero in dom. Berimo knjižico »Duhovni koledarček 1944«. Stane 1 lito. — Naročite se na Knjižico. Naročilna 12 lir.

Katehetskoo društvo obvešča še enkrat vse katehete, člane Katehetskoga društva, da bo občni zbor 28. decembra v sobi Katehetskoga društva, Semeniška ulica 2. Na sporedu so poročila odbornikov, predlogi in slufajnosti. Pred občnim zborom bo ob 9 v stolnjaci pred oltarjem Matere božje a Brezji maša za pokojnim prof. veroučiteljem J. Kekom. Po maši bo takoj občni zbor. Vsi člani ste vabljeni, da se sv. maše in občnega zbora udeležite. — Predsednik.

V Ljubljani umrl ob 17. do 23. decembra: Nešimer Marija roj. Kalingar, 60 let, Zabljak 3; Senčar Anton, 73 let, mestni stavbni nadzornik v p., Cerkvena 21; Zitnik Ana, 54 let, uršulinka, Vidovdanska c. 9; Bartol Angela, 68 let, kuharica, Vidovdanska 9; Primožič Robert, 50 let, operni pevec in glavni režiser opernega gledališča, Bleiweisova c. 12; Cenar Marija roj. Tičar, 58 let, vdova biv. narednika Jug. vojske, Levčeva 7; Južina Marija roj. Zadnikar, 77 let, zasebnica, Kamaogoriška 50; Götz Karol, 80 let, ključavničar, Mensingerjeva 35; Senar Frančiška roj. Belič, 72 let, delavka tob. tov. v p., Viš 82; Prelog Karel, 57 let, veletrgovca in posestnik, Dvorni trg 3; Bahovec Roza roj. Lušin, 80 let, zasebnica, Aljaževa 29; Petkovšek Marija roj. Malovrh, 76 let, vdova strojarja, Vidovdanska 9; Jeglič Anton, 77 let, uslužbenec drž. žel. v p., Verovškova 22; Kastl Frančiška roj. Peterka, 88 let, trgovka, vdova podpolkovnika v p., Prečna 3. — V Ljubljani bolnišnici umrl: Jakobčič Marija, 78 let, prevlatkarična, Griblje 9, obš. Gradac pri Črnomlju; Peklar Frančiška, 50 let, žena zidarja, Podsmreka 35 pri Dobrovi; Truš Rupert, 60 let, poštni uradnik v p., Sv. Florijana ul. 31-II.; Garbajz Anton, 36 let, tovarniški delavec, Zavoglje, obš. Dobrunje; Matičič Janez, 4 let, sin trgovca, Begunje pri Cerknici; Valentin Oblak, 73 let, dninar, Borovnica 54 pri Ljubljani; Umek Ivana, 44 let, Preserje pri Ljubljani; Camernik Stanek, 45 let, železniški uradnik, Vodovodna 22; Petšeta Marija, 72 let, poštna uradnica v p., Bleiweisova 11; Lukaneč Marjana, 65 let, služkinja, Križevniška 2; Jenko Viktor, 19 let, fotografski vajenec, Obrtniška ulica 10.

»Dolorex« tablete proti gripi, revmatizmu, migreni, glavobolu in zobobolu priporoča lekarna Mr. Bahovec.

Zahtevajte AMIDON tablete proti glavobolu, nevralgiji, gripi, influenci in revmatizmu. — Dobite jih v vsaki likarni.

Za desinfekcijo ust in grla Fornicot tablete. Dobite v vsaki lekarni.

Radio Ljubljana

dnevni spored za 28. december:

7 Jutranji koncert, vmes ob 7.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Koncert za razvedrilo iz vaja radijski orkester, vodi dirigent D. M. Sijance — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Za vsakega nekaj — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Popoldanski koncert — 17.45 Vesela muza — 19 Slovenska ljudska oddaja — 19.30 Poročila v slovenščini, pregled sporeda — 19.45 Mala glasbena medigra — 20 Poročila v nemščini — 20.10 Iz partituro in notnih zapiskov — 21.40 Prenos iz Beograda — 22 Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

Poizvedovanja

Joško Čuden, Drngomer 20, občina Log, sem izgubil v četrtki, 23. decembra, med nakupovanjem in raznimi opravki naslednje dokumente: propustnico, osebno in železniško legitimacijo, poštenega najditelja prošim, da jih odda pri tvrdki F. Urbane, Sv. Petra cesta 1.

Kupujte, berite prelepo knjigo »Slovenčeve knjižnice«

»OSAMLJENA«

ki jo je spisal veliki francoski pisatelj Ren6 Bazin.

Novi grobovi

† Frančiška Jeršek. V Ljubljani je umrla vdova sprejodnika drž. železnice, mati in gospa Frančiška Jeršek. Blago rajnika bodo pokopali v torek, 28. t. m. ob pol 3 iz kapele sv. Frančiška na Zalah. — Naj počiva v miru, njenim dragim naše iskreno sožalje!

† Miroslav Bertonec. V Ljubljani je po kratki in mučni bolezni za vedno zatnil oči svetnik drž. železnice g. Miroslav Bertonec. Pokopali ga bodo v torek 28. t. m. ob 3 popoldne iz kapele sv. Kristofa na Zalah. Sveta maša za dušnico bo v sredo 29. t. m. ob 7 v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja. Rajnemu naj sveti večna luč, njegovim dragim naše iskreno sožalje.

Pogreb veletrgovca K. Preloga

Na Božič sam ob 14.30 je ljubljansko trgovstvo ob veliki in častni udeležbi sprejelo k zadnjemu pokopu veletrgovca Karla Preloga na pokopališče k Sv. Križu, kjer so ga položili v domačo, še nedavno postavljeno grobnico. Pogreba so se udeležili mnogi zastopniki trgovskih in drugih organizacij, korporacij in ustanov, prav tako zastopniki gospodarskega in denarnega sveta. Izpred hiše žalosti na Dvornem trgu št. 1 se je razvil po opravljenih cerkvenih molitvah žalni sprevod, ki je krenil čez Kongresni trg v Selenburgovo ulico in dalje po Bleiweisovi cesti do kavarne »Evropce«, kjer se je sprevod ustavil pred pokopniško hišo in trgovino na vogalu Tavčarjeve ulice in glavne ceste. Od tu je sprevod šel dalje na pokopališče. Pogreba so se udeležili dalje vsi pokopnikovi nameščenci, mnogi sorodniki, prijatelji in znanci. Položenih je bilo na njegov grob mnogo vencev.

Naj kratko ožrtamo pokopnikovo zanimivo življenje, polno dela, truda in tudi lepih trgovskih uspehov. Pokopnik je bil prava kraševska korenina. Rojen je bil 31. oktobra 1886 v Zarečju pri Ilirski Bistrici. V družini je bilo petnajst otrok. Kot deček je odšel pokoj-

KRASNO NOVOLETNO DARILO Šopek Cankarjevih nisem (Doslje neobjavljenih)

Uvod: Dr. Tine Debeljak
Pisma so podana v natančnem posnetku izvirnikov. — Ena najlepših slovenskih knjižnih izdaj v 500 s številkami označenih izvodih. — Vez

Džingiskanovi Mongoli na pohodu

Konjeniška divizija je pod poveljstvom obeh generalov najprej krenila čez zahodne pokrajine perzijske države. Ves čas je bila Mohamedu tik za petami. Zahodnoperzijske pokrajine so slišale vse o grozotah mongolske armade. Ker so pa imele leto dni časa, so se dobro pripravile na Džingiskanov vpad. Zato sta Džebe in Subotaj razdelila svojo konjeniško divizijo in jahal vsak v svoji smeri. Na ta način sta se hotela zavarovati pred napadom močnih perzijskih vojsk v zahodnih pokrajinah. Poleg tega sta se trudila, da bi bila za njima čimbolj široka sled, ki naj bi kazala vse strahotne ruševine, ki so ostale za Mongoli. Naučila sta se pač pri svojem cesarju tako rekoč na izust, kako je treba postopati z narodi, da jih strah čimbolj prešine. Prav zato se jima je tudi posrečilo, da sta pregazila vsa mesta že v prvem valu. Vsa ta mesta sta dala izropati in po starem, že preizkušenemu načinu zažgati in do tal podreti. Večjih trdnjav, ki si jih nista upala podreti na prvi zamah, sta se izognila v velikem lovu in jih obšla. Kljub vsem takim predrznostim sta imela nepopisno srečo. Spotoma jima je padel tako rekoč v naročje vse ogromni državni zaklad, ki ga je hotel vplati s seboj šah Mohamed. Ob tej priliki se je zopet prav posebno izkazala čudovita disciplina, ki jo je Džingiskan z železno strogostjo vcepil svojim vojščakom v kri. Kljub

tako divjemu pogonu, s katerim so se gnali naprej proti zahodu, je Džebe vendarle še našel časa, da je ves veliki konjeniški državni zaklad ob navzočnosti priči natančno pregledal in preštel. Napravil podrobne zapisnike in nato zapisnike in zaklad zapecatil. Če hočete, napravil je natančno — inventuro. Ko je bilo to opravljeno, je z naslednjimi odposlanci odposlal vse skupaj na dvor — Džingiskanu v roke. Nesrečni Mohamed je medtem bežal kakor zajec. Sedaj jo je zavil na levo, sedaj ucvrl na desno, samo da bi premotil nasprotnika. Ni več utegnil ne jesti ne spati, zakaj vedno mu je do nelo na ušesa strašno rezgetanje mongolskih konj, ki so drveli za njim. Ob belem dnevu pa je marsikdaj zažvižgala mimo njegove glave puščica. Kljub pogonu, ki so ga Mongoli v resnici izvedli tako sijajno, pa je šah Mohamed vendarle uspel, da se je pretolkel do Kaspiskega morja. Misli je, da je rešen. Zatekel se je v mošoje, da bi se na kratko zahvalil Alahu za rešitev. Komaj je v molitnici prišel do sapa, že je začel peket konjskih kopit. Mongolska predhodnica je bila že za njim. Skozi stranska vrata je šah utekel na obalo, našel ribiški čoln, skočil vanj in odinil. Ni bil še daleč, ko so pridrveli konjeniki na breg in med kletvami poganjali konje v vodo, skušajoč ga še doseči. Mohamed je veslal, kar se je dalo, Mongoli

pa so gnali z biči konje, da so plavali po vodi za čolnom. V zagrizenem lovu so Mongoli pozabili, da konji lahko tudi opešajo. Daleč od brega je na kraju besnega lova več sto mongolskih jezdecov žalostno potonilo s konji vred. Mohamed pa je srečno pristal na majhnem otoku v Kaspiskem morju. Bil je popolnoma zdelan. Strahotni napori bega so načeli njegovo zdravje. Duševno je bil potrt in v obupnem razpoloženju je nešteto krat zapadel v krčevit jok. Zadnji tedni njegovega življenja, ki jih je preživel on, »sena Alahova«, najbogatejši človek na svetu, veliki in vsemogočni šah, katerega so se bali v Aziji, Afriki in Evropi, so bili kaj žalostni, polni bede in pomanjkanja. Živel je, izročen na milost in nemilost siromašnim kmetičem in ribičem na otoku. Hotel se jim je izkazati hvaležnega in je tem revežem podelil cele koše raznih častnih naslovov in častnih služb. Kmalu ni bilo več človeka na tem otoku, ki ne bi bil novopečen plemenitaš — seveda le na papirju. In še te papirne listine so morali na novo imenovani veliki vezirji, emirji in namestniki pisati sami. Nekaj pred smrtjo ga je dohitela še strašna novica. Džebe in Subotaj sta spotoma ujela vso šahovo družino z vsem haremom vred. Mohamedovo mater eta generala takoj odposlala k Džingiskanu, kjer je reva prebila zadnja leta do smrti kot sužnja in ujetnica. Vendar pa jo je doletela še ta milost, da je smela pobirati drobtinice, ki so padale z Džingiskanove tako bogato obložene mize.

Nekaj tednov po svojem pristanku na otoku je šah Mohamed umrl. Niti mrtvaške srajce ubogo prebivalstvo ni premoglo zanj. — Džebe in Subotaj pa sta si na bregovih Kaspiskega morja uredila prezimovališča. Poslala sta poslanca k svojemu cesarju. Poročali so o Mohamedovi smrti in prosili Džingiskana za nova naročila in napotke. Džingiskanova povelja so bila kratka, velikopotezna in tudi obsejna. Oba generala sta dobila dovoljenje, da »vnovič podvržeta gospodstvu Džingiskana vse zemlje, ki so bile nekdanj podrejene Hunom in Turkom in ki po vsej pravici pripadajo Mongolom«. To je bilo naročilo, kakršnega sta si želela generala. Ko je prišlo to naročilo v mongolsko prezimovališče ob Kaspiskem morju, nobenemu še na misel ni prišlo, da bi bilo pametno počakati pomladi. Nihče ni bil pomehužen, saj so bili vendar najboljši jezdec na svetu. Zato so sredi zime pobrali šila in kopita in se pripravili na odhod. Džingiskan, ki ni dal samo težke naloge, ampak tudi modro premislil njeno izvršitev, jim je istočasno poslal za to, da nadoknadi izgube v moštvu, nekaj tisoč novih izbranih vojščakov. Ko je Džebe sprejel nove Džingiskanove vojščake, se je zadovoljno smejal. Sam je že namreč preskrbel za nadomestek in je krepko novačil med divjimi Kurdi, med katerimi je nabral lepo število izvršnih vojščakov. Ojačitev je bil pa seveda še bolj vesel.

Ko so jo odinili naprej, so zasedli nekaj mest, nato pa krenili proti severu ter vpadli v Georgijo. Trdo so se spoprijeli s tem junaškim in predrznim gorijskim narodom. Do zmage jim je pomagala samo prevešana vojna taktika. Ko Mongoli niso mogli več uspešno prodirati naprej, je Subotaj navidezno začel bežati in Georgijci so se »zmagovito« pognali za njimi. Ko so se podili tako za bežečim Subotajem, jim je v skrivališče udaril v hrbet Džebe in jih zbil do kraja. Mongoli so se nato pretokli skozi soteske v Kavkazu in premagali več gorijskih rodov. Pastirske rodove, ki so jih zalotili že ob obronkih Kavkaza, pa so gnali pred seboj v krvavih bojnih »igrah«. Tako so se pripodili daleč na sever do območja ruskih bojarjev. Med vsemi temi tako divjimi pohodi pa sta oba generala ves čas silno pazila na red in disciplino. Pa ne samo to, tudi na red v upravi in na pravne postopke pri prevzemanju oblasti nista pozabila. Povsod sta po uveljavljenih načelih zasedeno zemljo prevzela v posest v imenu svojega cesarja. Povsod sta izdajala potrebne javnopravne ukrepe in listine, povsod odredila primerno zasedbo mest v javni upravi, nastavljala in odstavljala uradnike in če je bilo treba tudi preurejala in nadzirala delo javne uprave. Ob takih opravih res nista bila podobna divjim Mongolom, še manj pa generalom. Vsa bi ju po pravici imel za visoka upravna uradnika v kakem statističnem uradu. (Dalje.)

Nakazovanje bolniških dodatkov za januar

Bolnikom, ki so po predloženih zdravniških spričevilih upravičeni dobivati posebne dodatke racioniranih živil, bo bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada delil bolniška nakazila za mesec januar vsako popoldne od 8 do 11.45 samo v pritličju Turjaške palače v Krizankah, Gosposka ulica 15, po naslednjem razporedu:

Od 3. do 11. januarja 1944. samo bolnikom, ki imajo pravico tudi za meso, tako da pridejo na vrsto v ponedeljek, 3. januarja bolniki z začetnicami priimka A do D, v torek, 4. januarja bolniki z začetnicami E do J, v sredo, 5. januarja bolniki z začetnico K, v petek, 7. januarja bolniki z začetnicami L do N, v soboto, 8. januarja bolniki z začetnicama O in P, v ponedeljek, 10. januarja bolniki z začetnicami R do T in v torek, 11. januarja bolniki z začetnicami U do Z.

Od 12. do 20. januarja drugim bolnikom, tako da pridejo na vrsto v sredo, 12. januarja bolniki z začetnicami A do D, v četrtek, 13. januarja bolniki z začetnicami E do J, v petek, 14. januarja bolniki z začetnico K, v soboto, 15. januarja bolniki z začetnicami L do N, v ponedeljek, 17. januarja bolniki z začetnicama O in P, v torek, 18. januarja bolniki z začetnicama R in S, v sredo, 19. januarja bolniki z začetnicami Š do U, v četrtek, 20. januarja bolniki z začetnicami V do Z.

Od 21. do 29. januarja bo bolniški odsek delil nakazila za sladkor za dojenčke in bolnike toda le na podlagi predloženih zdravniških spričeval, da pridejo na vrsto v petek, 21. januarja bolniki z začetnicami A do D, v soboto, 22. januarja bolniki z začetnicami E do J, v ponedeljek, 24. januarja bolniki z začetnico K, v torek, 25. januarja bolniki z začetnicama L in M, v sredo, 26. januarja bolniki z začetnicama N do P, v četrtek, 27. januarja bolniki z začetnicama R in S, v petek, 28. januarja bolniki z začetnicami Š do U in v soboto, 29. januarja bolniki z začetnicami V do Z.

Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni dobivati posebne bolniške dodatke, naj pošljejo po nakazila od 3. do 10. januarja popoldne.

Bolniki, ki dobivajo dodatek mesa, morajo prinesiti s seboj živilsko nakaznico za mesec januar z odrezki za meso.

Opozarjamo, da sprejema mestni fizikat zdravniška spričevala za priznanje bolniškega dodatka živil samo od 3. do 20. v mesecu. Upravičence opozarjamo, naj se natanko ravna po tem razporedu.

O in P, v torek 18. januarja bolniki z začetnicama R in S, v sredo, 19. januarja bolniki z začetnicami Š do U, v četrtek, 20. januarja bolniki z začetnicami V do Z.

Od 21. do 29. januarja bo bolniški odsek delil nakazila za sladkor za dojenčke in bolnike toda le na podlagi predloženih zdravniških spričeval, da pridejo na vrsto v petek, 21. januarja bolniki z začetnicami A do D, v soboto, 22. januarja bolniki z začetnicami E do J, v ponedeljek, 24. januarja bolniki z začetnico K, v torek, 25. januarja bolniki z začetnicama L in M, v sredo, 26. januarja bolniki z začetnicama N do P, v četrtek, 27. januarja bolniki z začetnicama R in S, v petek, 28. januarja bolniki z začetnicami Š do U in v soboto, 29. januarja bolniki z začetnicami V do Z.

Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni dobivati posebne bolniške dodatke, naj pošljejo po nakazila od 3. do 10. januarja popoldne.

Bolniki, ki dobivajo dodatek mesa, morajo prinesiti s seboj živilsko nakaznico za mesec januar z odrezki za meso.

Opozarjamo, da sprejema mestni fizikat zdravniška spričevala za priznanje bolniškega dodatka živil samo od 3. do 20. v mesecu. Upravičence opozarjamo, naj se natanko ravna po tem razporedu.

Gospodarstvo

Buenos Aires, 21. dec. Glasom vesti iz Santiaga je čilška vlada odločila, da bo v nadalje dovoljevala udeležbo zasebnega kapitala pri pridobivanju petroleja. To sporočilo je zelo važno, ker je predsednik Rios najvil, da lahko pošljemo z najdbami novih petrolejskih polj, ki se nahajajo v južnem delu države. Domneva se, da je severnoameriški kapital zainteresiran pri teh najdbah. Doslej je namreč bilo pridobivanje petroleja državni monopol.

KLOBUČARNA "PAJK"

Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klobukov. — Se priporoča

RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA OCELA ST. 38 MIKLOŠEVA OCELA ST. 13 (Nasproti hotela Union)

MALI OGLASI

SLUŽBINJO pošteno in pridno, ali postrženo za ves dan isčem za takoj. Hrana in plača dobra. — Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 8988.

DEKLE ZA VSE večje kuhanje, z dolgiimi spričevali sprejem v dobro službo. Rožna dolina c. V-35.

LEPO OPREMLJENO SOBO s sonparabo kuhinje, oddam brezplačno osebi ali zakoncu, ki bi mi oskrbovala gospodinjstvo za eno osebo. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Širši center« št. 8989.

POSTREZNICO pridno in zanesljivo sprejem enkrat tedensko za ves dan — ostale dneve od pol 2 popoldne. Nastop takoj ali s 1. januarjem. Plača dobra. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 8986.

LEPO, SOBO oddam solidnemu gospodinu v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 8987.

SOLIDEN IN MIREN URAVNIK išče v mestu sobo s posebnim vhodom. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 8887.

BREZOVE METLE držaje za lopate, omela itd., dobite pri Gospodarski zvezi, Bleiweisova 29. — (l)

KNJIGO »Die Himmel rühmet« Joh. Nep. Lenz, kupim in dobro plačam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 8991.

SIVALNI STROJI pogreznjivi, ugodno na prodaj. Nova trgovina, Tyrseva 36 (nasproti Gospodarske zveze).

PRASICKI ZA REJO okrog 40 komadov napredaj v hlevu restavracije pri »Levut« v Ljubljani. (j)

Stamic Ljubljana kupuje **SUHE GOBE** stalno in po najvišjih dnevnik cenah

STEKLENICE razne vrste, kupujemo plačamo dobro. Na vsako željo jih prevzamemo na domu. B. Guštin, Voduškov trg št. 2.

PARCELO 660 m², na zelo lepi legi, krasen sončen teren, peščena tla, prodaj takoj za 190.000 lir. Z ozirom na lego je cena minimalna. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Minimálna cena« št. 8990.

ZGUBIL SEM vse dokumente na ime Avsee Ivan in vse mesečni zaslužek 750 lir. Najditega prosim, da vrne denar proti nagradi upravi »Slovenec« ali pa vsaj dokumente. (e)

ZLATO ZAPESNICO z dvema obeskoma sem izgubila. Ker mi je drag spomin, prosim najditega, da mi jo vrne proti dobri nagradi. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 9011.

JEDILNE BUČE in za krmo dobiti v Maistrovi ulici 10. (l)

USNjeno ROKAVICO sem zgubil v tramvaju Magistrat — Dolenjski kolodvor. Oddati proti nagradi: gostilna Usenik, Dolenjska 23.

MISI, PODGANE in ščurke zanesljivo pokončate s strupom, ki ga dobite v drogeriji KANC, Židovska ulica 1.

POZIVAM dobro znano osebo, ki je 20. decembra 1943 v tržaškem večernem vlaku na postaji Postojna pomotoma vzela črno ročno torbico z dokumenti in večjo vsotno denarja, da takoj odda na upravo »Slovenec«, da se izogne sodniškemu zasledovanju. (o)

OD »MAMA« MLEKA prazne etikete zopet kupujemo B. Guštin, Voduškov trg 2.

Umrla nam je naša draga mama, gospa

Franciška Jeršek

vdova sprevednika državnih železnic

Pogreb bo v torek, dne 28. decembra 1943, ob pol 3 popoldne z Zal, iz kapelice sv. Frančiška k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. decembra 1943.

Zalujoči:

Pepca, Rudi, Vinko, otroci ter ostalo sorodstvo

Po kratki mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš srčno ljubljani soprog, dobri očka, sin, brat, stric in svak, gospod

Bertoncelj Miroslav

svetnik državnih železnic

K večnemu počitku ga bomo spremili v torek, dne 28. dec. 1943, ob 3 popoldne z Zal, iz kapele sv. Krištofa na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša bo darovana v sredo, dne 29. decembra 1943, ob 7 zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, dne 26. decembra 1943.

Globoko užaloščeni:

Minka, soproga; Marko, Tomažek, sinova ter rodbini Bertoncelj — Hudales

TEL KINO »MATIC« 22-41

Slaytli tenorist Johannes Heesters v velikem muzikalnem filmu

»Karneval ljubezni«

Pikantna ljubavna zgodba, okusno prepletena s Hans Moserjevimi humorjem. Velike plesne revije in baletne skupine! Ostali soigralci: Sarmantna Dora Komar, Dorit Kreysler, Axel v. Ambüser itd.

PREDSTAVE ob delavnikih: 15 in 17.30!

TEL KINO »SLOGA« 27-30

Velika filmska umetnina po znanem romanu Stijana Streuvelsa »Der Flachsacker«

»Ko spet sonce zasije«

V glavni vlogi je najboljši evropski karakterni igralec Paul Weggenar. Sodelujejo: Paul Klingner, Bruni Löbel, M. Koppenhöfer

Predstave na praznik in v nedeljo ob 16.30, 15.30, 17.30. Ob delavnikih: 15 in 17.

TEL KINO »UNION« 22-21

Napeta ljubezenska drama

»Med dvema snubcema«

Borba mlade žene med ljubeznijo in dolžnostjo

Marie Harrell, Willy Birgel, Ewald Balser.

PREDSTAVE ob delavnikih: 15.30 in 17.30!

F. CHIESA

27

Amarilis

XVIII.

Drugi dan je Amarilis sklenila, da gre k teti Ireni. Vedela je, da se bo teta hudovala; če pa bi še odlašala, bi nevihta bila še hujska. Stekla je torej v Prelo, a našla vrata tetine hiše zaklenjena... Kaj naj to pomeni? Potrkala je na vrata; služkinja je odprla okno.

»Vi ste gospodična? Takoj vam bom odprla.«

Odprla je in jo odvedla v vežo.

»Stric in teta?... Nikar se ne prestrašite. Nihče ni umrl. Odsla sta zjutraj s prvim vlakom v Milan. Ostala bosta tam dva ali tri dni. Naročila sta mi, da moram imeti vrata vedno zaklenjena in da ne smem odpreti nikomur, pa tudi če bi prišel sam kralj. A vi... vi ste neke drugega. Vstopite, da se ne prehladite.«

Amarilis se je nekoliko obotavljala. Ni imela razloga, da bi ostala, ker teta ni bilo doma. Končno pa je le šla v kuhinjo za dekletom, ki jo je silila:

»Stopite samo za hip v kuhinjo, da se ogrejete.«

Sedla je k štedilniku in si ogrela roke. Ko je zasliskala za soboj zvenketanje, se je okrenila in opazila, da je miza polna krožnikov in skodelic. A niso bile

skodelice, ki so jih navadno uporabljali. Bila je z zlatom obrobljena posoda, ki jo je gospa Irena uporabljala le ob izrednih prilikah. Služkinja je skrbno brisala vsak kos posebej in jih postavljala na velik postavek.

»Kaj pripravljate? Sprejem? Pričakuješ morda kralja?«

»Ne, gospodična. Samo pospravljam. Včeraj je prišla tista gospoda... Da: tista gospoda... on je visoke postave s sivo bradico in zlatimi naočniki. Gospa pa je zelo debela in kadar govori, se zdi, da ima sladkorček v ustih. Prišel je tudi gospod inženier, tisti, ki vodi tovarno mila. Tudi gospodična je prišla z njimi. Veste, da se kmalu poroči? Meni se ne zdi bogve kako lepa. Lahko se maže kolikor hoče, toda meni...«

»A kako se pišejo ti gospodje?«

»Hm... Giordani... Guindani? Gilardoni?... Nekaj podobnega... Brez dvoma jih poznate. Govorili so o vas.«

»O meni? Kaj so rekli?«

»Hm...«

Ni hotela povedati ničesar. Vzela je podstavek in odšla. Ko se je vrnila, se je približala deklici in dejala:

»Snoči je bila teta zelo jezna na vas.«

»Jezna? Zakaj?«

»Zakaj?... Še vprašate?«

Gledala je Amarilis z izrazom, kakor bi hotela reči: zakaj se delaš, kot da ne razumeš... Nato pa se je preplašila, da je preveč povedala. Če gospodična res nič ne ve, tedaj je stvar bila tajna.

»Moj Bog! Gospa Irena me bo vrgla kar skozi okno.«

A ker je povedala že toliko, se ni mogla premagati, da bi ne povedala še ostalo. Povedala ji je torej, ne da bi jo Amarilis k temu vzpodbujala, na svoj način vse, kar sta se pogovarjala teta in stric po odhodu gospoda iz Riala.

Seveda: Riera. Ime vasi, ki je ušlo stricu, ko ji je včeraj prišel naročiti: teta te na vsak način pričakuje popoldne ob treh. Prav lahko je uganila. Prišla naj bi k teti ob treh, slučajno prav v času, ko so prišli na obisk znanci iz Riala... Kako je bilo vse lepo pripravljeno! Izmenjali bi si nekaj vsakdanjih fraz o vremenu, o cestah, o novicah iz časopisov, o zlatih skodelicah tete Irene... Medtem bi gostje lahko opazovali, kako pride na lepa je nekakinja Pantardinijevih, kako spretno zna pripravljati čaj in voditi razgovor. Amarilis pa si lahko ogleda inženirja, ki ga ji je teta izbrala za moža.

»Ali res niste vedeli ničesar?«

»Zdi se da ne... Kakšen pa je ta inženir? Kakšen je njegov obraz?«

»Kakšen obraz?... Tak kot vsi možiki.«

»Hočeš reči, da je grd?«

Veselo se je zasmejala, medtem ko si je dekle prizadevala, da bi ji dopovedala v nerodnih besedah, da inženir ni sicer nikakr krasotec, da pa tudi ni bogve kako grd.

XIX.

Hoteli so torej na vsak način, da se poroči: teta Irena in stric z neznanim inženirjem iz Riala, gospa Cecilija z bogve kkom. A ne eamo ti trije. Tudi tista, ki gleda z vseh oken, ki oprezuje na vseh cestah, se vmešava v vsak razgovor. Po sodbi ljudske govorice, dekle, kakršna je bila Amarilis, z lepo doto ni mogla dolgo več ostati sama. Ker pa se ljudska domisljija nikdar ne ustavi na pol poti, se je govorilo o različnih imenih.

»Morda bodo jutri govorili, da se poročim s profesorjem Botinellijem,« si je mislila Amarilis. Močno se je začudila, da je mogla misliti kaj takega. Skušala je opravičiti to misel z besedami, ki jih je nekoč izrekel predsednik: »Amarilis, morala bi se poročiti z njim, ker ti je podoben...« A s tem bi dala prevelik pomen besedam, ki so bile izrečene kar tako za šalo. Vznevoljila se je. Stresla je z glavo, kakor da bi hotela prepoditi nadležno muho. Ker pa se je muha vrnila, je ni akušala več odpoditi. Nekaterih muh ni mogoče odpoditi s silo, ampak je treba pustiti, da odletijo same. Dejala si je: »Dobro; poročim se s profesorjem, ki mi je podoben. Nastanila se bom v rožnati hišici.«

Rožnata hišica se je prav v tem trenutku prikazala deklici, kakor bi ji hotela reči: »Seveda, draga nevestica. Če hočeš...« Zdela se je kakor živa, ki zares govori, ko je tako lepo stala na poboju grica sredi sanjave svetlobe zimskega sonca. Nebo, ki je še malo prej bilo oblačno, se je polagoma zjasnilo, brez vetra. Bilo je popolnoma čisto. Le tu pa tam je še plaval majhen oblček ali sivkasta meglica, ki pa je tudi polagoma izginjala.

»Če hočeš, če hočeš...« je ponavljala rožnata hišica vsakokrat, ko se je znova prikazala med orehi in kostanji, ko se je Amarilis vračala domov. Ona pa je smeje se odgovarjala: »Seveda hočem. A prej moram urediti toliko stvari. Potrpi. Prišel bo dan, ko bom prišla profesorja za roko in prišla bova k teti in bova srečno živela pod tvojo streho, lepa rožnata hišica...«

Rožnata hišica je zopet izginila in se ni prikazala več. Bila je resna hiša in ni trpela, da bi se Amarilis šalila z njo. Tudi Amarilis je skušala resno misliti na kakšno nevesto in ne dobro stvar, kakršnih je bilo vse polno v njenem življenju. Če bi na primer bilo res, kar ji je teta nešteto krat ponavljala: »Iztrpava se v brezmiselnem trudu... Sama ne veš, kaj hočeš...« Kaj hočem? Hočem, da bi se nered izpremenil v red, da bi prenehal nemir, da bi mogli reči: Kar je bilo, je bilo, a zdaj je v naši hiši red in mir... Mar je to tako težko?